

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Факультет програмної інженерії та бізнесу

Кафедра економіки та публічного управління

Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи

магістра

на тему: «Економічні резерви підвищення ефективності підприємств
будівельної галузі Азербайджану в умовах структурних трансформацій»

XAI.601. 667e-ful-o.25O.051. 11045567ПЗ

Виконав: здобувач 6 курсу групи № 667e ful-o
Галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 «Економіка»

(код і найменування)

Освітня програма

Економіка підприємства

(найменування)

Гулієв Е. М.

(ПІБ здобувача)

Керівник Петрик В.Л.

(прізвище й ініціали)

Рецензент Уварова І.С.

(прізвище й ініціали)

Харків – 2026 рік

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Факультет програмної інженерії та бізнесу

Кафедра економіки та публічного управління

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітня програма «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Вікторія ШВЕДУН

(підпис)

«__» _____ 2025 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Гулієва Ельмара Мінар огли

(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи «Економічні резерви підвищення ефективності підприємств будівельної галузі Азербайджану в умовах структурних трансформацій»
керівник дипломної роботи Петрик Валерія Леонідівна, к. т. н., доцент,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджено наказом Університету від «01» грудня 2025 року № 1849-уч

2. Термін подання студентом дипломної роботи «20» січня 2026 року

3. Вихідні дані до роботи – матеріали преддипломної практики

4. Зміст пояснювальної записки (перелік завдань, які потрібно виконати) :

– розкрити теоретичні та практичні аспекти ефективності функціонування підприємств будівельної галузі Азербайджану в умовах структурних трансформацій;

– надати огляд методичних підходів до оцінки ефективності діяльності підприємств будівельної галузі;

– провести аналіз діяльності підприємства будівельної галузі Азербайджану (на матеріалах ТОВ «QAZ LKB»);

– розробити комплекс заходів щодо підвищення ефективності функціонування підприємства будівельної галузі Азербайджану (на матеріалах ТОВ «QAZ LKB»).

5. Перелік ілюстративного матеріалу:

– вступ (назва дипломної роботи, мета, об'єкт, предмет, задачі роботи);

– теоретичні аспекти функціонування та розвитку підприємства будівельної галузі Азербайджану в умовах структурних трансформацій;

– результати аналізу діяльності підприємства будівельної галузі Азербайджану;

– заходи щодо підвищення ефективності функціонування підприємства будівельної галузі Азербайджану (на матеріалах ТОВ «QAZ LKB»).

– ВИСНОВКИ.

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Теоретичний	Петрик В.Л., к. т. н., доцент		
Аналітичний			
Проектний			

Нормоконтроль _____ . Петрик В.Л. «20» січня 2026р.
(підпис) (ініціали та прізвище)

7. Дата видачі завдання «22» жовтня 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Відмітка про виконання
1	Вибір теми, обґрунтування її актуальності і визначення рівня її розробленості; вибір об'єкта, предмета, формулювання мети і завдань дослідження	Вересень	виконано
2	Збирання необхідної наукової та статистичної інформації, пошук, вивчення і аналіз літературних та інших джерел за темою дослідження	Жовтень	
3	Вибір методів дослідження для досягнення поставленої мети	Жовтень	
4	Оброблення й аналізування результатів дослідження	Листопад	
5	Написання тексту роботи, оформлення її вступу, висновків, переліку посилань та додатків	Грудень	
6	Оформлення роботи відповідно до стандартів та проходження нормоконтролю	Січень	
7	Одержання відгуку керівника та рецензії	Січень	
8	Передзахист	20.01.2026	виконано
9	Підготовка до захисту	23.01.2026	виконано

Здобувач

_____ (підпис)

Віталій ЩЕГЛОВ

_____ (ініціали та прізвище)

Керівник кваліфікаційної роботи

_____ (підпис)

Валерія ПЕТРИК

_____ (ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота магістра: 80 с., 2 рис., 29 табл., 41 джерел.

БУДІВЕЛЬНА ГАЛУЗЬ, РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ, ІНВЕСТИЦІЇ, ПРИБУТОК, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ.

Об'єкт дослідження – процес господарської діяльності підприємств будівельної галузі Азербайджану.

Предмет дослідження – сукупність економічних відносин, методів і механізмів формування та використання економічних резервів підвищення ефективності діяльності будівельних підприємств в умовах структурних трансформацій економіки.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо виявлення й використання економічних резервів підвищення ефективності діяльності підприємств будівельної галузі Азербайджану в умовах структурних трансформацій економіки (на матеріалах ТОВ «QAZ LKB»).

Методи дослідження: методи порівняльного та економічного аналізу, експертних оцінок, економіко-статистичні, соціологічні, табличний та графічний методи.

У роботі розкрито теоретичні та практичні аспекти ефективності функціонування підприємств будівельної галузі Азербайджану в умовах структурних трансформацій; зроблено огляд методичних підходів до оцінки ефективності діяльності підприємств будівельної галузі; проаналізовано діяльність підприємства будівельної галузі Азербайджану (на матеріалах ТОВ «QAZ LKB»); розроблено комплекс заходів щодо підвищення ефективності функціонування підприємства будівельної галузі Азербайджану (на матеріалах ТОВ «QAZ LKB»); розраховано економічну ефективність запропонованих заходів.

Практична цінність отриманих результатів полягає у розробці теоретично обґрунтованих і практично орієнтованих рекомендацій, спрямованих на підвищення рівня економічної ефективності функціонування будівельних підприємств в сучасних умовах.

ABSTRACT

Degree work of the master: 80 p. 3 sections, 2 figures, 29 tables, 41 sources.

CONSTRUCTION INDUSTRY, RESERVES OF INCREASING THE EFFICIENCY OF ACTIVITIES, INVESTMENTS, PROFIT, PROFITABILITY.

The object of the study is the process of economic activity of enterprises in the construction industry of Azerbaijan.

The subject of the study is the set of economic relations, methods and mechanisms for the formation and use of economic reserves to increase the efficiency of construction enterprises in the conditions of structural transformations of the economy.

The purpose of the work is theoretical substantiation and development of practical recommendations for identifying and using economic reserves to increase the efficiency of the activities of enterprises in the construction industry of Azerbaijan in the conditions of structural transformations of the economy (based on materials from LLC "QAZ LKB").

Research methods: methods of comparative and economic analysis, expert assessments, economic and statistical, sociological, tabular and graphical methods.

The work reveals theoretical and practical aspects of the efficiency of the functioning of enterprises in the construction industry of Azerbaijan in the conditions of structural transformations; a review of methodological approaches to assessing the efficiency of the activities of enterprises in the construction industry is made; the activities of the construction industry enterprises of Azerbaijan were analyzed (based on materials from LLC "QAZ LKB"); a set of measures was developed to increase the efficiency of the functioning of the construction industry enterprises of Azerbaijan (based on materials from LLC "QAZ LKB"); the economic efficiency of the proposed measures was calculated.

The practical value of the results obtained lies in the development of theoretically grounded and practically oriented recommendations aimed at increasing the level of economic efficiency of the functioning of construction enterprises in modern conditions.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ АЗЕРБАЙДЖАНУ.....	9
1.1 Особливості діяльності підприємств будівельної галузі.....	9
1.2 Методичні підходи до оцінки економічної ефективності діяльності підприємств будівельної галузі.....	14
1.3 Стан, динаміка та роль будівельної галузі в економіці Азербайджану	20
2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ АЗЕРБАЙДЖАНУ	26
2.1 Загальна характеристика діяльності ТОВ «QAZ LKB».....	26
2.2 Аналіз економічних показників діяльності ТОВ «QAZ LKB».....	30
2.3 Оцінка ефективності використання основних фондів.....	35
2.4 Оцінка ефективності використання оборотних фондів.....	42
2.5 Аналіз фінансового стану ТОВ «QAZ LKB».....	45
3 РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ АЗЕРБАЙДЖАНУ.....	52
3.1 Резерви підвищення економічної ефективності діяльності підприємств будівельної галузі Азербайджану в умовах структурних трансформацій	52
3.2 Резерви підвищення ефективності діяльності ТОВ «QAZ LKB».....	55
3.3 Розробка плану заходів щодо підвищення економічної ефективності ТОВ «QAZ LKB».....	62
3.4 Розрахунок економічної доцільності впровадження запропонованих заходів.....	69
ВИСНОВКИ.....	72
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ.....	76
ДОДАТОК А. Публікаційний матеріал	81
ДОДАТОК Б. Ілюстративний матеріал	85

ВСТУП

Будівельна галузь є однією з ключових складових національної економіки Азербайджану, оскільки вона безпосередньо впливає на темпи економічного зростання, рівень зайнятості населення, розвиток інфраструктури та інвестиційну привабливість країни. У сучасних умовах структурних трансформацій, пов'язаних із диверсифікацією економіки, цифровізацією виробничих процесів, впровадженням інноваційних технологій та змінами у державній інвестиційній і регуляторній політиці, перед підприємствами будівельної галузі постає завдання підвищення економічної ефективності своєї діяльності.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що в умовах зростання конкуренції, подорожчання ресурсів, нестабільності зовнішнього середовища та необхідності адаптації до нових економічних реалій особливого значення набуває пошук і використання економічних резервів підвищення ефективності функціонування будівельних підприємств. Раціональне використання матеріальних, трудових, фінансових та інвестиційних ресурсів, оптимізація витрат, удосконалення системи управління та впровадження сучасних організаційно-економічних механізмів дозволяють забезпечити сталий розвиток підприємств будівельної галузі в довгостроковій перспективі.

Структурні трансформації економіки Азербайджану, зокрема зростання ролі приватного сектору, реалізація масштабних інфраструктурних проєктів, відновлення звільнених територій, а також інтеграція у світовий економічний простір, вимагають науково обґрунтованого підходу до оцінки та мобілізації внутрішніх економічних резервів підприємств будівельної галузі. У зв'язку з цим дослідження економічних резервів підвищення ефективності діяльності будівельних підприємств є своєчасним і практично значущим.

Мета дослідження – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо виявлення й використання економічних резервів підвищення ефективності діяльності підприємств будівельної галузі

Азербайджану в умовах структурних трансформацій економіки. (на матеріалах підприємства ТОВ «QAZ LKB»).

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

1) розкрити теоретичні та практичні аспекти ефективності функціонування підприємств будівельної галузі Азербайджану в умовах структурних трансформацій;

2) зробити огляд методичних підходів до оцінки ефективності діяльності підприємств будівельної галузі;

3) провести аналіз діяльності підприємства будівельної галузі Азербайджану (на матеріалах ТОВ «QAZ LKB»);

4) розробити комплекс заходів щодо підвищення ефективності функціонування підприємства будівельної галузі Азербайджану (на матеріалах ТОВ «QAZ LKB»);

5) розрахувати економічну ефективність запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження є процес господарської діяльності підприємств будівельної галузі Азербайджану.

Предметом дослідження є сукупність економічних відносин, методів і механізмів формування та використання економічних резервів підвищення ефективності діяльності будівельних підприємств в умовах структурних трансформацій економіки.

У процесі дослідження було використано методи порівняльного та економічного аналізу, експертних оцінок, економіко-статистичні, соціологічні, табличний та графічний методи.

Результати проведеного дослідження мають суттєве практичне значення та можуть бути безпосередньо використані у діяльності підприємств будівельної галузі. Практична цінність отриманих результатів полягає у розробці теоретично обґрунтованих і практично орієнтованих рекомендацій, спрямованих на підвищення рівня економічної ефективності функціонування будівельних підприємств в сучасних умовах.